Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Central (judecător: Balan E.)
dosarul nr.2a-1592/2024

C U R T E A D E A P E L N O R D
Colegiul civil şi de contencios administrativ

D E C I Z I E

08 mai 2025 mun.Bălți
Instanța compusă din:
Președintele completului Grosu Stanislav
Judecători Țihonschi Alina și Holban Radu
Grefier Inna Oineagra

examinând în ședință publică, cererea de apel depusă de reprezentantul apelantului, avocatul Baș Andrei în interesele lui Băluța Gheorghi împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți (sediul Central) din 29.10.2024,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de SA „General Asigurări" către Băluța Gheorghi cu privire la restituirea în ordine de regres a despăgubirii de asigurare, încasarea dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată,-

C O N S T A T Ă :

Pretențiile reclamantului:

La data de 08.08.2024, SA „General Asigurări" a depus cerere de chemare în judecată către Băluța Gheorghi privind restituirea în ordine de regres a despăgubirii de asigurare, încasarea dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin urmare, „SA „General Asigurări" a solicitat încasarea din contul lui Băluța Gheorghi, a despăgubirii de asigurare plătită/daună materială în mărime de 7 166,81 euro, conform cursului Băncii Naționale a Moldovei la momentul executării hotărârii, dobânzii de întârziere pentru perioada 16.01.2023-15.07.2024 în mărime de 1 586,02 euro, cheltuielile de judecată pentru taxa de stat în mărime de 5 620,00 lei, serviciile de traducere a actelor din limba germană în limba de stat în mărime de 5 000,00 lei, precum și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 7 500,00 lei.

În motivarea acțiunii a menționat că, conform materialelor prezentate de gestionar, Băluța Gheorghi, în timpul parcării autovehiculului Renault Talisman cu ***** a tamponat autovehiculul „Skoda Octavia" cu numărul de înmatriculare *****, parcat regulamentar, prin ce a cauzat daune totale de 7 166,81 euro.

Menționează că, răspunderea civilă obligatorie externă pentru pagubele produse de autovehiculul „Renault Talisman", numărul de înmatriculare *****, a fost asigurată la CA „General Asigurări" SA conform contractului nr.RCAE-003180151 din 02.01.2022.

Astfel indică că, în baza raportului de daune nr.0089-22-CV-DE, de CA „General Asigurări" SA a fost emis ordinul nr.4549 din 29.09.2022 prin care s-a aprobat despăgubirea de asigurare în mărime de 6285,19 euro și a fost achitată prin ordinul de

plată nr.48 din 29.09.2022 la contul gestionarului. Ulterior, în baza raportului de daune suplimentar nr.0089-22-CV-DE/S1, de CA „General Asigurări” SA a fost emis ordinul nr.5555 din 06.12.2022 prin care s-a aprobat despăgubirea de asigurare în mărime de 881,62 euro și a fost achitată prin ordinul nr.29 din 06.12.2022 la contul gestionarului.

Astfel, ca urmare a producerii accidentului rutier din 28.07.2022, CA „General Asigurări”SA a achitat în totul despăgubiri de asigurare în sumă totală de 7166,81 euro.

Totodată susține că, în cadrul instrumentării dosarului de daune, s-a constatat că la momentul producerii accidentului rutier din 28.07.2022 Băluța Gheorghi nu dispunea de certificat de revizie tehnică valabil la momentul producerii accidentului – constatare efectuată prin intermediul informațiilor disponibile prin intermediul platformei de interoperabilitate (Mconnect) pusă la dispoziția CA „General Asigurări” SA în bază de contract de către IP „Agenția de Guvernare Electronică”, care atestă că ultim raport de inspecție tehnică a fost eliberat la data de 08.06.2021 cu termen de valabilitate 07.06.2022. Datele oferite prin intermediul platformei Mconnect sunt opozabile și au scopul general de a facilita și a eficientiza schimbul de date și interoperabilitatea în cadrul sectorului public, precum și între sectorul public și cel privat, în conformitate cu prevederile Legii nr.142 din 19.07.2018 privind schimbul de stat și interoperabilitate inclusiv prin prisma Hotărârii de Guvern nr.211 din 03.04.2019 privind platforma de interoperabilitate (Mconnect).

Notează că, pentru soluționarea litigiului pe cale amiabilă CA „General Asigurări” SA a expediat în adresa pârâtului pretenția nr.4753-2022 din 12.12.2022 și nr.4754-2022 din 12.12.2022 prin care a propus pârâtului ca în decurs de 30 zile să achite suma totală de 7166,81 euro și să se prezinte la sediul CA „General Asigurări” pentru examinarea posibilității de achitare în rate a prejudiciului, pretenții care în detrimentul recepționării acestora la data de 16.12.2022 au rămas fără nici o reacție din partea pârâtului.

Mai menționează că, perioada de întârziere a pârâtului Baluța Gheorghi se calculează din data de 16.01.2023-15.07.2024. Astfel conform calculelor efectuate dobânda legală de întârziere până la data de 15.07.2024 constituie suma de 1 586,02 euro.

Poziţia instanţei de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Bălți (sediul Central) din 29.10.2024, acţiunea a fost admisă:

- ✓ S-a încasat de la Băluța Gheorghi în beneficiul SA „General Asigurări”, datoria la despăgubire în formă de regres în mărime de 7 116,81 euro și dobânda de întârziere pentru perioada de 16.01.2024 - 15.07.2024 în mărime de 1 586,02 euro, în valută națională conform cursului valutar al BNM la data executării hotărârii;
- ✓ S-a încasat de la Băluța Gheorghi în beneficiul SA „General Asigurări”, suma de 18 120,00 lei, drept compensare a cheltuielilor de judecată.

Solicitarea apelantului:

Nefiind de acord cu hotărârea menționată, la data de 18.11.2024, avocatul Baș Andrei în interesele lui Băluța Gheorghi a contestat hotărârea primei instanţe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii contestate și emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată va fi respinsă ca neîntemeiată.

La data de 06.12.2024, avocatul Baș Andrei în interesele lui Băluța Gheorghi a depus cerere de apel motivată prin care a solicitat casarea parțială a hotărârii Judecătoriei Bălți (sediul Central) din 29.10.2024 în latura încasării dobânzii de întârziere din contul pârâtului și în această latură suma să fie micșorată de la 1 586,03 euro la 1 580,00 euro.

Argumentele părților:

În motivarea cererii de apel a menționat că, dobânda de întârziere solicitată de către reclamant este una exagerată, or, art.942 alin.(3) Cod civil presupune suportarea unui prejudiciu de către creditor cauzat de întârzierea debitorului la achitarea datoriei.

Astfel, constată că, prejudiciul suportat de către creditor prin ne onorarea obligației de către debitor în termenul prevăzut, este mai mic decât cuantumul dobânzii de întârziere încasat de către instanța de fond.

Totodată, consideră argumentul reclamantului referitor la expirarea reviziei tehnice în momentul producerii accidentului, drept unul nepertinent cauzei, întrucât accidentul a avut loc în timpul parcării, ceea ce elimină legătura cauzală între inspecția tehnică și prejudiciul produs.

Prin urmare, faptul expirării reviziei tehnice al automobilului condus de către pârât, nu a avut nici un impact asupra accidentului cauzat.

Astfel în virtutea celor menționate, consideră că, dobânda de întârziere încasată urmează a fi micșorată până la suma de 1 580 Euro.

La data de 30.04.2025 avocatul Sclifos Gheorghe în interesele CA „General Asigurări" SA a depus referință la cererea de apel, cu solicitarea respingerii acestuia, cu menținerea hotărârii instanței de fond fără modificări.

În motivarea referinței s-a menționat că, deși apelantul și-a manifestat dezacordul doar cu dobânda de întârziere de la suma de 1586,02 Euro la 1 580 Euro, or până la momentul actual nu a achitat creanța cel puțin parțial.

Mai mult ca atât, conform pretențiilor nr.4753-2022 din 12.12.2022 și nr.4754-2022 din 12.12.2022 a fost propus apelantului ca în decurs de 30 zile: să achite suma totală de 7 166,81 Euro; să prezinte la sediul CA „General Asigurării" SA pentru examinarea posibilității de achitare în rate a prejudiciului, pretenții care în detrimentul recepționării acestora la data de 16.12.2022 au rămas fără nici o reacție din partea pârâtului.

Subsecvent, atrage atenția asupra faptului că, luna decembrie este compusă sin 31 zile, respectiv cu luarea în calcul a datei recepționării pretențiilor 16.12.2022, acordarea termenul de 30 zile, data imediat următoare scadenței termenului acordat constituie ziua de 16.01.2023.

Apelanta Băluța Gheorghii, avocatul acestuia Baș Andrei, intimatul CA „General Asigurări" SA și avocatul acestuia Sclifos Gheorghe, fiind legal citații în ședința de judecată prin intermediul poștei electronice (f.d.187-188) nu s-au prezentat. Procedura de citare legală a fost respectată.

Prin urmare, Colegiul Civil în conformitate cu prevederile art. 379 Cod procedură civilă a dispus examinarea cauzei în lipsa părților legal citate.

Aprecierea instanţei de apel:

Audiind participanții prezenți la proces, analizând legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanţii la proces, a materialelor din dosar și a normei legale relevante speței, Colegiul civil consideră necesar de a respinge apelul declarat de avocatul Baș Andrei în interesele lui Băluța Gheorghi, din considerentele ce urmează:

În conformitate cu art.362 alin.1) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Colegiul civil reţine că, dispozitivul hotărârii contestate a fost pronunţat la data de 29 octombrie 2024 (f.d.149), iar apelul preliminar a fost declarat la data de 06 decembrie 2024 (f.d.121-124), fiind înregistrat la Curtea de Apel Bălți cu nr. de intrare 21225, prin urmare apelul este declarat în termenul legal stipulat la art.362 CPC.

În conformitate cu dispozițiile art.385 lit.a) CPC, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe.

În temeiul art.130 CPC, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzinduse de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la pertinența, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea cauzei.

Potrivit art. 240 alin. (1) CPC, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.

Actele cauzei certifică faptul, că potrivit certificatului de înmatriculare, automobilul de model „Renault Talisman” cu numărul de înmatriculare ***** aparține lui Băluța Gheogrhi (f.d.21).

La fel se atestă că, răspunderea civilă obligatorie externă pentru pagubele produse de autovehiculul de model „Renault Talisman” cu numărul de înmatriculare *****, a fost asigurată la CA „General Asigurări” conform contractului nr.RCAE-003180151 din 02.01.2022 (f.d.24).

La data de 28.07.2022, ora 18.25, în or.Leipzig, Germania, Băluța Gheorghi, conducând autovehiculul de model „Renault Talisman” cu numărul de înmatriculare *****, a comis un accident rutier, în timpul parcării a tamponat autevehiculul de model „Skoda Octavia” cu numărul de înmatriculare *****, parcat în mod corespunzător, la ambele vehicule fiind depistate daune materiale (f.d.58-61). Vinovat de producerea accidentului rutier a fost recunoscut Băluța Gheorghi, în privința ultimului fiind aplicată sancțiunea sub formă de amendă de avertizare (f.d.59).

Actele cauzei atestă că, valoarea prejudiciului cauzat autoturismului de model „Skoda Octavia” cu numărul de înmatriculare *****, a fost estimată la suma de 6285,19 euro și 881,62 euro, în adresa CA „General Asigurări” SA fiind remise facturile Biroului internațional de soluționare a pretențiilor pentru daune Interschaden GMBH (f.d.25,57,90,104).

Potrivit raportului de daune nr.0089-22-CV-DE, de către CA „General Asigurări” SA a fost emis ordinul nr.4549 din 29.09.2022 cu privire la achitarea despăgubirii de asigurare, prin care s-a aprobat despăgubirea de asigurare în mărime de 6285,19 euro (f.d.18,19), care a fost transferată la contul bancar „Interschaden GMBH ” prin ordinul de plată nr.48 din 29.09.2022 (f.d.20).

Totodată, potrivit raportului de daune nr.0089-22-CV-DE/S1, de către CA „General Asigurări” SA a fost emis ordinul nr.5555 din 06.12.2022 cu privire la achitarea despăgubirii de asigurare, prin care s-a aprobat despăgubirea de asigurare în mărime de 881,62 euro (f.d.87,88), care a fost transferată la contul bancar „Interschaden GMBH ” prin ordinul de plată nr.29 din 06.12.2022 (f.d.89).

Astfel, ca urmare a producerii accidentului rutier din 28.07.2022 CA „General Asigurări” a achitat despăgubirea de asigurare în sumă totală de 7166,81 euro.

Potrivit informației extrasă de pe platforma Mconnect, rezultă că la data producerii accidentului rutier din 28.07.2022, Băluța Gheorghi nu dispunea de certificat de revizie tehnică, data expirării inspecției tehnice periodice fiind 07.06.2022 (f.d.22).

În scopul soluționării pe cale amiabilă a litigiului reclamantul la 12.12.2022 a expediat pretenții în adresa lui Băluța Gheorghi, prin care a solicitat ca în termen de 30 zile calculate din data recepționării pretențiilor, să achite suma de 6285,19 euro și 881,62 euro, să se prezinte la sediul companiei pentru examinarea posibilității de achitare în rate a sumei indicate, iar în cazul în care cerințele nu vor fi satisfăcute în termenul stabilit, reclamantul va înainta o acțiune în instanța judecătorească pentru încasarea forțată a sumei date, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată (f.d.14,15).

Necătând la faptul că pretențiile expediate în adresa lui Băluța Gheorghe au fost recepționate la 16.12.2022 (f.d.16), ultimul nu a reacționat sub nici o formă, fapt care a generat înaintarea de către reclamant a prezentei acțiuni în instanța de judecată.

Ca urmare, la data de 08.08.2024, SA „General Asigurări” a depus cerere de chemare în judecată către Băluța Gheorghi privind restituirea în ordine de regres a despăgubirii de asigurare, încasarea dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Bălți (sediul Central) din 29.10.2024, acţiunea a fost admisă:

- ✓ S-a încasat de la Băluța Gheorghi în beneficiul SA „General Asigurări”, datoria la despăgubire în formă de regres în mărime de 7 116,81 euro și dobânda de întârziere pentru perioada de 16.01.2024 - 15.07.2024 în mărime de 1 586,02 euro, în valută națională conform cursului valutar al BNM la data executării hotărârii;
- ✓ S-a încasat de la Băluța Gheorghi în beneficiul SA „General Asigurări”, suma de 18 120,00 lei, drept compensare a cheltuielilor de judecată.

Nefiind de acord cu hotărârea menționată, avocatul Baș Andrei în interesele lui Băluța Gheorghi a contestat hotărârea primei instanţe, solicitând casarea parțială a hotărârii Judecătoriei Bălți (sediul Central) din 29.10.2024 în latura încasării dobânzii de întârziere din contul pârâtului și în această latură suma să fie micșorată de la 1 586,03 euro la 1 580,00 euro.

În conformitate cu dispozițiile art.373 alin.1) - 3) CPC, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces.

Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres, obligă instanța de apel să verifice circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite și este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei și să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit regulilor unui proces echitabil, reținând-se rolul determinant al concluziilor instanței de apel, ultima are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii și să nu se limiteze la însușirea motivelor instanței inferioare (Hirro Balani contra Spaniei, nr. 18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis vs Grecia nr. 21522/93 din 29.05.1997 §43).

La fel, potrivit recomandărilor avizului nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătorești, o motivație și o analiză clară sunt cerințele fundamentale ale hotărârilor judecătorești și un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidențieze, că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce i-au fost prezentate.

Instanța de apel menționează că art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului garantează dreptul justițiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligației instanțelor de judecată de a-și argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanțelor pricinii. Îndatorirea de a motiva coerent și unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicții între motivare și dispozitiv, constituie o garanție pentru justițiabili, în fața eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.

Potrivit art.5 alin.1) CPC, *orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.*

Conform prevederilor art.9 Cod civil, *drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sânt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile legislaţiei civile. Drepturile şi obligaţiile civile apar: a) din contracte şi din alte acte juridice; b) din acte emise de o autoritate publică, prevăzute de lege drept temei al apariţiei drepturilor şi obligaţiilor civile; c) din hotărîre judecătorească în care sînt stabilite drepturi şi obligaţii; d) în urma creării şi dobîndirii de bunuri în temeiuri neinterzise de lege; e) în urma elaborării obiectelor de proprietate intelectuală; f) în urma cauzării de prejudicii unei alte persoane; g) în urma îmbogăţirii fără justă cauză;*

h) în urma altor fapte ale persoanelor fizice şi juridice şi a unor evenimente de care legea leagă apariţia unor efecte juridice în materie civilă.

Conform art.118 alin. (1) CPC, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.*

Iar potrivit art.121 CPC, *instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului.*

Conform art.2 din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr.414-XVI din 22.12.2006, *constituie asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule contractul de asigurare, probat prin poliţa de asigurare RCA şi/sau poliţa de asigurare "Carte Verde", prin care un asigurător autorizat, în condiţiile prezentei legi, să practice asigurare obligatorie de răspundere civilă auto se obligă, în baza unei prime plătite de asigurat, să despăgubească prejudiciile cauzate prin accident de autovehicul în perioada de valabilitate a contractului de asigurare.*

Conform art.4 alin. (1) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr.414-XVI din 22.12.2006, *persoanele fizice şi juridice, care au în posesie autovehicule supuse înmatriculării pe teritoriul Republicii Moldova, sunt obligate să se asigure pentru cazuri de răspundere civilă auto ca urmare a prejudiciilor cauzate prin accident de autovehicul produs în limitele teritoriale de acoperire ale asigurării.*

Totodată, art.8 alin.(1) al Legii cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414-XVI din 22.12.2006 prevede că, *asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto se realizează nemijlocit prin încheierea unui contract de asigurare între proprietarul sau utilizatorul vehiculului şi asigurătorul licenţiat pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto, care se întocmeşte pe suport de hârtie sau sub formă de document electronic ori prin utilizarea mijloacelor electronice, în conformitate cu actele normative ale autorităţii de supraveghere. În cazul în care contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto este încheiat prin utilizarea oricărui mijloc electronic, iar persoana nu l-a încheiat prin semnătura electronică, se prezumă că prin plata primei de asigurare asiguratul şi-a exprimat consimţământul privind încheierea contractului*. Alin.(2) *Contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto dintre persoana fizică, cu excepţia întreprinzătorului individual, şi asigurător se încheie în mod obligatoriu: a) cu indicarea persoanelor admise să utilizeze autovehiculul pentru care se încheie contractul (număr limitat de utilizatori); sau b) fără indicarea persoanelor admise să utilizeze autovehiculul pentru care se încheie contractul (număr nelimitat de utilizatori)*.

În conformitate cu art.29 lit.f) al Legii cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr.414 din 22.12.2006, *asigurătorul are dreptul să înainteze acţiune de regres persoanei răspunzătoare de*

producerea pagubelor atunci când utilizatorul autovehiculului nu dispune de certificat de revizie tehnică la momentul producerii accidentului.

În baza art.774 alin.(1) Codul civil, *în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face.*

În conformitate cu prevederile art.776 Codul civil, *obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.*

Conform art.858 alin.(2) Codul civil, *obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul şi în momentul stabilit.*

Conform art.1856 alin.(1) Codul civil, *asigurătorul care a plătit despăgubirea de asigurare, precum şi eventualele cheltuieli de diminuare a prejudiciului, se subrogă, în limitele acestei sume, în dreptul la repararea prejudiciului faţă de terţul căruia îi revine obligaţia să repare prejudiciul cauzat, dacă legea sau contractul nu prevede altfel.*

În temeiul art.2024 alin.(1) Cod civil, *persoana care a reparat prejudiciul cauzat de o altă persoană are dreptul la o acţiune de regres împotriva acesteia în mărimea despăgubirii plătite persoanei vătămate dacă legea sau contractul nu prevede altfel.*

Completul de judecată analizând în ansamblu probele prezentate de părți în susținerea pozițiilor lor, privitor la pertinența și suficiența lor pentru soluționarea cauzei, consideră pretențiile reclamantului/intimat privind încasarea despăgubirii materiale în ordine de regres ca fiind întemeiate, or, condițiile invocate în acțiune se încadrează în norma de drept privind înaintarea acțiunii în regres prevăzută de Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule.

Verificând legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe contestate în raport cu prevederile aplicabile la caz și criticile aduse în cererea de apel, intanța de apel constată că instanța de fond a dat o apreciere corectă raportului juridic stabilit între părți, a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, concluziile instanței de fond expuse în hotărâre fiind în corespundere cu probele administrate, iar normele de drept material au fost aplicate corect.

La caz, Colegiul civil reține faptul că, la data de 28.07.2022, ora 18.25, în or.Leipzig, Germania, Băluța Gheorghi, conducând autovehiculul de model „Renault Talisman" cu numărul de înmatriculare *****, a comis un accident rutier, în timpul parcării a tamponat autevehiculul de model „Skoda Octavia" cu numărul de înmatriculare *****, parcat în mod corespunzător, la ambele vehicule fiind depistate daune materiale. Vinovat de producerea accidentului rutier a fost recunoscut Băluța Gheorghi, în privința ultimului fiind aplicată sancțiunea sub formă de avertizare (f.d.58-61).

De asemenea, instanța reține că autovehiculul „Renault Talisman" cu numărul de înmatriculare *****, condus de Băluța Gheorghi la momentul producerii accidentului rutier, a fost supus inspecției tehnice periodice la data de 08.06.2021, fiind eliberat Raportul de inspecție tehnică periodică nr. 1274390, cu valabilitate până la data de 07.06.2022 (f.d.22). În consecință, la data producerii accidentului (28.07.2022), certificatul de inspecție tehnică al autovehiculului era expirat, ceea ce relevă că

pârâtul/apelantul circula cu un vehicul care nu deținea inspecție tehnică periodică valabilă.

În urma celor invocate, Colegiul civil va atenționa că, în baza art. 4 alin.1) din Legea nr. 414-XVI privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto, *persoanele fizice și juridice care au în proprietate sau utilizare autovehicule supuse înmatriculării pe teritoriul Republicii Moldova sunt obligate să se asigure pentru cazuri de răspundere civilă auto ca urmare a prejudiciilor cauzate prin accident de autovehicul produs în limitele teritoriale de acoperire ale asigurării. Totodată, alin.1/1) al aceluiași articol prevede că obligația de asigurare nu se răsfrânge asupra proprietarului sau utilizatorului de autovehicul al cărui risc a fost asigurat în condițiile prezentei legi de către o altă persoană, cu excepția cazului în care autovehiculul a fost transmis în proprietatea sau utilizarea unei persoane juridice/întreprinzător individual.*

Astfel, dacă accidentul rutier a fost provocat de pârâtul/apelant Băluța Gheorghi, iar raportul de inspecție tehnică periodică a vehiculului nr.1274390 nu era valabil, instanța de fond a avut temei legal să concluzioneze că nu există obligația asigurătorului de a despăgubi pagubele produse.

Colegiul civil reține ca fiind justă concluzia instanței inferioară referitor la faptul că, sunt întrunite condițiile exercitării dreptului de încasare în ordine de regres, în condițiile în care pe de o parte Băluța Gheorghi este vinovat în producerea accidentului rutier și responsabil de repararea prejudiciului, iar pe de altă parte, certificatul de inspecție tehnică al autovehiculului era expirat.

Referitor la susținerea apelantului potrivit căreia argumentul reclamantului privind expirarea inspecției tehnice a vehiculului ar fi lipsit de pertinență, întrucât accidentul s-a produs în timpul manevrei de parcare, Colegiul civil reține că această aserțiune urmează a fi respinsă ca neîntemeiată.

Potrivit normelor legale în vigoare nominalizate supra, valabilitatea inspecției tehnice reprezintă o condiție esențială pentru participarea legală a unui vehicul la trafic, indiferent de manevra efectuată la momentul producerii accidentului. Așadar, chiar și în ipoteza în care accidentul rutier s-a produs în timpul parcării, utilizarea unui vehicul cu inspecția tehnică expirată contravine dispozițiilor legale și angajează răspunderea conducătorului auto.

Cu referire la dezacordul cu cuantumul dobânzii de întârziere, Colegiul civile reține prevederile art.942 alin.(1) Codul civil, *în cazul în care o sumă de bani nu este plătită la scadenţă, creditorul are dreptul la dobîndă de întîrziere pentru suma respectivă din data imediat următoare scadenţei plăţii pînă la data în care s-a efectuat plata, la rata prevăzută la alin.(2) ori la o altă rată prevăzută de dispoziţiile legale speciale.* Alin.(2) *Rata dobînzii de întîrziere este egală cu rata prevăzută la art. 874 plus 5 puncte procentuale pe an, în cazul în care debitorul este un consumator, sau 9 puncte procentuale pe an, în celelalte cazuri. Cu toate acestea, dacă înainte de scadenţă obligaţia pecuniară era purtătoare de dobîndă prevăzută de contract, în scopul determinării ratei dobînzii de întîrziere, creditorul poate înlocui rata prevăzută la art.874 cu rata dobînzii prevăzute de contract.*

Colegiul civil reține că instanța de fond în mod corect a dispus încasarea din contul pârâtului/apelantului Băluța Gheorghi în beneficiul Companiei de Asigurări „General Asigurări” SA, a sumei de 1 586,02 Euro cu titlu de dobândă de întârziere, aferentă perioadei 16.01.2023–15.07.2024, reținându-se întemeiat că această sumă reflectă calculul legal pentru întârzierea executării obligației de plată a sumei de 7 166,81 Euro (f.d.17).

Faptul că apelantul a recunoscut doar suma de 1 580 Euro nu are relevanță juridică asupra cuantumului total al obligației, întrucât dobânda de întârziere constituie un efect legal al neexecutării obligației în termenul stabilit și nu este lăsată la discreția debitorului. Astfel, instanța de fond a aplicat corect prevederile legale privind răspunderea patrimonială delictuală și calculul dobânzii din 15.07.2024, iar apelul declarat pe acest aspect se dovedește a fi nefondat.

Instanța la caz va reține agumentul intimatului expus în referință, or conform pretențiilor nr.4753-2022 din 12.12.2022 și nr.4754-2022 din 12.12.2022 a fost propus apelantului ca în decurs de 30 zile: să achite suma totală de 7 166,81 Euro; să prezinte la sediul CA „General Asigurării” SA pentru examinarea posibilității de achitare în rate a prejudiciului, pretenții care în detrimentul recepționării acestora la data de 16.12.2022 au rămas fără nici o reacție din partea pârâtului.

Reeșind din faptul că, luna decembrie este compusă din 31 zile, respectiv cu luarea în calcul a datei recepționării pretențiilor 16.12.2022, acordarea termenul de 30 zile, data imediat următoare scadenței termenului acordat constituie ziua de 16.01.2023, calculul dobînzii de întîrziere fiind efectuat corect.

Cu referire la cheltuielile de judecată, Colegiu civil reține prevederile art. 82 Cod de procedură civilă, în corespundere cu care cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei.

Totodată, Colegiul consideră oportun de a relata prevederile art. 94 alin. (1) CPC, care reglementează că instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului -proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

Prin urmare, în cazul în care acțiunea civilă înaintată de SA „General Asigurări” a fost admisă integral, instanța de fond just a încasat de la Băluța Gheorghi în beneficiul SA „General Asigurări” cheltuielile de judecată în mărime de 1 586,02 lei.

Urmare celor relatate mai sus, Colegiul conchide că apelantul nu a prezentat argumente verosimile și admisibile în combaterea soluției adoptate de prima instanță, iar în lipsa unor argumente coerente și convingătoare, precum și a unui suport probator de natură să răstoarne soluția adoptată pe caz, Colegiul conchide că instanța de fond a elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, a oferit apreciere justă probelor administrate și a aplicat corect normele de drept material și procedural, hotărârea fiind în concordanță cu art. 239-240 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.385 lit.a) CPC, Colegiul civil,-

D E C I D E :

Cererea de apel depusă de reprezentantul apelantului, avocatul Baș Andrei în interesele lui Băluța Gheorghi, se respinge.

Se menține hotărîrea Judecătoriei Bălți (sediul Central) din 29.10.2024, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de SA „General Asigurări” către Băluța Gheorghi cu privire la restituirea în ordine de regres a despăgubirii de asigurare, încasarea dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este definitivă dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni de la comunicare prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele completului,
judecător Grosu Stanislav

Judecătorii: Țihonschi Alina Holban Radu